

Nuvilnijo nubėgo

Nuvilnijo nubėgo lyg upelis sraunus,
kūdikystės pėdos per karą ir pokario metus.
Prieš karą ir po karo į Sibiro šalčius ištremti kurie ten žuvo,
mūsų seneliai, tėvai, broliai, sesės
niekada nesugrįš, - niekada amžinai...
Likusieji bridom per kolūkinės vergovės primetus vargus.
Mieste po karo gal dvidešimt metų, gamyklos tik kelios, išlikę,
nuo prieškarinės Lietuvos ir darbo vietos užimtos, nebuvo darbo...
Garsiai skambėjo per radiją ne mūsų šnekta,
laukia jūsų spartuoliai, komjaunuoliškos statybos „Bamas“ ,
ir Tarybų Sąjungos, Tėvynės penkmetiniai planai.
Tik planai, tik planai, kas užauga laukuos, kas užauga tvartuos,
dunda vagonai bėgiais, pas „išvaduotojus“.
Lietuvoje veršio kojoms su kanopom, nuopjovos, raguočių skrandžiai,
papuošti kiaulės uodega, vartėsi ant prekystalių.
Visą tai rasdavom grįždami po dienos darbo...
Po poros dešimtmečių ėmė šiek tiek keistis gyvenimas.
Statėm gamyklas, dirbo ir seni fabrikai, pradėjo atsirasti darbo...
Bet uždaryti buvom šiam „išvaduotojų“ glėbyje.
Iš Sibiro grįžę apie 1957 metus žmonės negavo darbo,
nebuvo registruojami mieste, negavo teisės į savo buvusius namus ir kaime.
Jis buvo akyse pavadintas pažeminimo vardu bet kurioje įstaigoje.
Už ką buvo žeminamas? Negi už padorų gyvenimą?
Atsakymas tiksliausias būtų tik toks...
Lietuviai per amžius sugebėjo pragyventi, tik todėl, kad darbštūs,
neprašuvo ir toje svetimos kalbos raudonoje santvarkoje.
Tik degė kiekvieno širdyje, iškentusio šio pragaro skaistykla,
tylus, užslėptas Laisvės žiburėlis.
Kuris rodos tik laukė tų dienų Prometėjo,
kuris atidaręs geležinį dangtį, paleistų karščiausią ugnį,
kuri atsigautų visų lietuvių širdyse ir degtų, degtų...
Šis žiburys suliepsnojo nes atsirado Prometėjas...
Apie 1989 metų vasarą. Degė liepsnojo, visuose Lietuvos kampeliuose!

Šiandien jau 2021 sausio tryliktoji.

Tegu per amžius mūsų vaikams, anūkams, proanūkiams,
šviečia ta pati saulė vienybės, patriotiškumo,
Tėvynės meilei, kuri švietė mums aną sausį.
To nepamirškite niekada ir nesuklyskite!
Atmintyje vaizdai nedingsta:, kalnų parko pušynas,
žmonių susitelkimas, vienybė, mitingai, žodžiai,
visų širdyse negęstantis Laisvės troškimas.
Gyvi tebesklando Lietuvos laisvės vado Vytauto, poeto Justino,
Sajos, bei kitų patriotų žodžiai.
Raginantis burtis, ramiai elgtis, nieko nedaužyti, nepasiduoti provokacijoms...
Kai grįžtu prisiminimais į tą sausio naktį, rodos kilu aukštyn,
pajautusi tą nepaprastą, pakilią, tvirtą,
toje įtampoje savo tautiečių dvasią...

Tai nepaprasta!!!

Toji sausio tryliktosios naktis apgaubta rimtimi, pasiryžimu,
pasiaukojant maldoje, tautos nepaprasta vienybe.

Ne ginklu o žodžiu ir patriotine daina, apginti Lietuvos laisvę!

Su trispalvėmis aukštai iškeltomis, ėjome stabdyti, penkiakampėmis
žvaigždėmis pažymėtus tankus...

Buvai ir esi mūsų Laisvės kelrodis – Vytautai!

Kuris atvedei mus į šiandieną, iš kruvinosios nakties,
kuri buvo lemiama, nes TU NEIŠSIGANDAI...

Niekas Tavo istorijos puslapio, išbraukti - užginčyti negali...

Nors šiandien matosi, labai gėdingo elgesio apraiškų...

Tačiau, anksčiau ar vėliau melo karavanai gėdingai sprogsta!

1991 sausio tryliktoji.

Krenta šlapios snaigės vakaras žvarbus.

Visuose Lietuvos miestuose,

miesteliuose budi žmonės prie svarbių objektų.

Sitkūnų radijo stotį saugo žemės ūkio akademijos studentai.

Renkasi žmonių minios, apie Aukščiausios T. rūmus.

Vieni buriasi pastogėn ir patriotines dainas dainuoja,

kiti susikaupę aplink rūmus vaikščioja.

Didžiulė minia žmonių prie televizijos blokšto - ji saugo.

Laužai dega, šildo sužvarbusius, arbata puode garuoja...

Susikibę rankomis, garsiai vys skanduojuame,

Lie – tu – va! Lie - tu - va, Lie – tu - va, būk laisva!

Po vidurnakčio lyg pabaisos pasirodė tankai...

Stipria žibintų šviesa, skrodė Vilniaus nakties tylą.

Nuo Neries tilto žvangėjo į tunelį, o iš ten sukosi prie bokšto.

Čia staiga sulėkė apsupom A. T. rūmus plačia grandine.

O toji grandinė augo, nes sulėkė iš patalo pakirdę žmonės.

Tėvai, motinos palikę mažus vaikučius miegančius.

Artėdami prie bokšto ėmė šaudyti iš patrankų gąsdinti žmones.

O priartėję šaudė virš žmonių galvų pasisukę į minią...

Bet tik ne Lietuvį išgąsdinti – šitiek nuo jų skriaudų patyrusi...

Jau ne šiandien! Ne! Atėjo didžioji valanda! Tik daugiau drąsos įpilsit...

Susirinkę iš visos Lietuvos su viltimi nugalėti okupantą...

Visų lupose drąsiai skambėjo žodis Laisva Lietuva!

Ir patriotiška daina.

Vilnius dūmuose paskendo, priešas rodė jėgą...

Minia nė nenusigando, jų širdys nuo šūvių nesudrebėjo...

Tik namų langų stiklai neatlaikę žemėn čežėjo...

Žmogžudžiai su tankais į minią riedėjo,

po vikšrais papuolę žmonės kraujuose merdėjo...

Žuvo tą naktį Lietuvos jauni sūnūs ir jaunutė dukra.

Minioje žiauriai Omonas daužė žmones automatais ir

svilo nuo šūvių ugnies rūbai, plaukai.

Tūkstančiai žmonių nukentėjo...

Daugybė rytojaus dieną ši skausmą namo vežėsi – nutylėjo.

Juodo gedulo skraistė užklojo mūsų Tėviškėlę,

skausmo ašaros riedėjo, ir milijonams širdį gėlė...

Bet tauta nerimo, skausmas tik ryžto ir drąsos įpylė,

nenusileist prieš amžiną priešą, o kovot ligi galo!
Taip visi iškovojom, išsvajotą Laisvę,
apie kurią prieš pusę amžiaus, miškuose išžudyti,
tėvai, broliai, sesės svajėjo....
Atkartosiu Leono Milčiaus signataro neseniai pasakytus žodžius:
„kad joks pastatas nėra toks tvirtas, kaip gyvų žmonių sienos.“
Šiandien trisdešimt jau metų, kai LAISVĖJE gyvenam!
Todėl sakau dirbkime sąžiningai Tėvynės labui,
būkime jos patriotais ir džiaukimės,
kad tokią gražią gimtinę Lietuvą turime!
NEPAMIRŠKITE, turime amžiną priešą,
kuris kasdien skelbia melagienas, juodindamas ir kiršindamas...
Todėl kiekvieną sekundę ją apginti pasiruoškite.
Nepaklyskite siauruose, turtų, ir neaiškiuose takeliuose.
IR TE padeda DIEVAS ateinančioms kartoms,
viena kitai perduoti į rankas tvirtą,
šviesią, išsilavinusią, teisingą LIETUVĄ TĖVYNĘ!!!

Emilija Valentinavičienė, Panevėžio rajono literatų klubo „Polėkis“, Lietuvos Nepriklausomųjų Rašytojų Sąjungos narė